

SELMECI UJSÁG

Társadalmi hetilap.

Előfizetési árak.		Felelős szerkesztő Wagner László dr. Selmecbánya. Szerkesztőség: Deák Ferenc-utca 2.	Kiadó és laptulajdonos: Nádósy Ferenc Zólyom. (Telefon szám. 11.)	Hirdetési díjak millimeter árszabás szerint. Nyílttér sora 40 fillér. Hirdetési és előfizetési díjak a kiadó címére Zólyomba küldendők.
Selmecbányán: Egész évre 8K — f. Félévre 4K — f. Negyedévre 2K — f.	Vidéken: Egész évre 9K — f. Félévre 4K 50f. Negyedévre 2K 30f.			
Megjelenik minden esütörtökön.		Főmunkatársak: A főiskola hallgatói.	Kéziratokat nem adunk vissza.	
A lap tiszta jövedelmének 25 százalékát a „Főiskolai-Kör Otthona“ javára fordítjuk.				

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Méltóztatnak emlékezni a szomoru időkre és Szabó Misire? Hogyne. Hiszen a dolog nem olyan régen volt. Nekünk úgy rémlik, hogy Önök akkor nagyon föl voltak háborodva azon, hogy ez az ur ebben a törvényhatóságban főispánnak akarta magát installáltatni.

Ugy emlékszünk az ok az volt, hogy a darabont korszakban darabontoktól fogadott el megbízást darabontoskodásra. Önök akkor evvel az urral szóba sem akartak állani s rettenetes ellenállást fejtettek ki. Amikor kiderült a láthatár egy kissé, rettenetesen ünnepeltek és ünnepeztették magukat a tisztviselő urakkal együtt — ezért.

Ugy-e így volt? Vagy már nem emlékeznek biztosan? Méltóztassanak elővenni a »Selmecbányai Hiradó« vonatkozó számait. Abban minden meg van írva részletesen. Ez a lap az Önök lapja, az nem hazudik soha. Ugy-e kérjük, most már kezdenek egy kicsit emlékezni?

Az Önök hazafiaskodása akkor nekünk nagyon gyanus volt, mert adót szedtek és szállítottak a kincstárnak, csak akkor kezdtek elevenedni, amikor az egész ország talpon állt már s a fáma úgy beszéli, hogy Szabó Misi urral Önök közül egyesek az ellenállás színjátékának sima lebonyolítása érdekében tárgyalásokat is folytattak.

Nohát most itt van az alkalom, hogy a lappangó híreket alaposan megcáfolhassák. Felfedezünk önöknek egy olyan embert, aki a darabontoknál is rosszabb volt, akit még azok sem akartak maguk között megtűrni. Most szabad idők járnak, szabadon lehet tenni és beszélni. Ezért nem büntetnek senkit sem. Önök hazafiasságuknak próbáját letehetik a város színe előtt.

A »Budapesti Napló« június 29-iki száma »Hontmegye szégyene. Lits Gyula darabont multja. Szolgálni akart Kristóffy alatt. Mikor elcsapták vissza kérezkedett. Végig kilincselte a darabontokat. Így jutott kegydíjhoz. Lits Gyula királyhűsége« címen ezeket közölte:

»Hontmegye jeles főispánja, Lits

Gyula büntetés képpen áthelyeztette a saját főispáni titkárát, amiért szóba mert elegyedni azzal a három megyei tisztviselővel, aki a koronázási jubileum napján tüntetően távol maradt az ünnepi misétől.

Lits Gyula e legujabb szerepléséről szenzációsan érdekes értesüléseket kaptunk olyan forrásból, ahol a legrészletesebben ismerik a honti főispánnak a darabont időkben viselt dolgait.

Forrásunkhoz lapunk egy munkatársa azt a kérdést intézte, igaz-e Litsnek az az állítása, hogy a darabont minisztereknél soha meg nem fordult s kegydíját közvetlenül Őfelségétől kérte és kapta?

A felelet, amelynek hitelességeért jótállunk, szóról-szóra ez volt:

A Fejérváry kabinet kinevezése után Lits Gyula azonnal jelentkezett Kristóffy belügyminiszternél s felajánlotta szolgálatait, ünnepélyesen hangsúlyozva teljes megbízhatóságát. E fogadkozások alapján Kristóffy meg is hagyta állásában. De csakhamar tapasztalnia kellett, hogy Lits kétszínű játékot folytat. A hontmegyei sajtó ugyanis közölte Lits Gyula főispán heves antidinasztikus kifakadásait, amelyek a királyt egyenesen személyében támadták meg.

Erre aztán Kristóffy táviratilag felrendelte Lits Gyulát s felszólította, hogy adja be lemondását. Nem igaz tehát az, hogy Lits Gyula alkotmányos skrupulusok miatt kérte a felmentését; az igazi és bizonyítható igazság az, hogy főispáni állásából megbízhatatlansága miatt elcsapták. Igaz és bizonyítható továbbá az is, hogy Lits Gyula kérésre fogta a dolgot, ígéretet tett, hogy ezentul panaszra okot nem ad; de Kristóffy hajhatatlanul követelte lemondását.

Mikor Lits látta, hogy állásában meg nem maradhat, akkor más térre vitte át könyörgését; a nyugdíjazásnak terére. A főispánok ugyanis hat évi szolgálat után nyugdíjképesek, azonban Litsnek még nem volt hat szolgálati éve; nyugdíjra tehát csakis úgy tartott számot, ha királyi kegyelemből a szolgálati idejébe beszámítják azt a néhány szolgálati hónapot is, amelyet másfél évtizeddel azelőtt a bíróságnál töltött. Ilyen megszakított szolgálati

időknél csakis királyi kegyelem útján lehet nyugdíjat kapni. Szakasztott ilyen természetű volt a Perczel Dezső kegyelemből kiszabott nyugdíja is. Lits Gyula tehát azt kérte Kristóffytól, hogy őt is a Perczel Dezső mintája szerint nyugdíjazzák.

Kristóffy meg is ígérte neki, de Lits nem bízott eléggé ebben az ígéletben, hanem felkereste kérésével *Lányi Bertalant és Fejérváryt is.*

A kilincselésnek meglett a kívánt eredménye. A darabontok minisztertanácsa elfogadta az Ő felségéhez intézett előterjesztést. S az ily módon szerzett nyugdíjnak első részletét még *Kristóffy József* folyósította Lits Gyulának.

*

»Igy szól hiteles értesülésünk.

Megállapítjuk tehát, hogy Lits önkényt kínálkozott nekik, végig kilincselte őket nyugdíja érdekében s a kibővített nyugdíj első részletét tőlük kapta meg.

Megállapítjuk továbbá, hogy ugyanaz a Lits Gyula, akit akkor királlysértő kifakadásai miatt kellett elcsapni, most üldözi azokat a tisztviselőket, akik a koronázás jubileumi miséjén nem akartak megjelenni, sőt üldözi azokat is, akik ezekkel a tisztviselőkkel szóba mernek állani.

Ez van szóról-szóra a »Budapesti Napló«-ban és Lits Gyula mélységesen hallgat, nem tiltakozik a súlyos erkölcsi vádak ellen.

Önök Uraim! Tudják, hogy felmentése után eljött mihozzánk is Selmecbányára bucsuzni. A vigadóban folyt le ez az ünnepélyes dolog. Bucsuzó beszédében a legerősebb kritikában részesítette azokat az embereket, akiket végig kilincsel s akiknek a kegydíjat köszönhette. Emlékeznek talán arra is, amikor a maga hazafias gondolkozását kidomborítva, nagy lelkesedéssel kiáltotta, hogy velünk a függetlenségi párt zászlaja alatt fog újból találkozni.

Emlékeznek talán arra az esetre is, amikor újból installáltatta magát minálunk és a Szabó Misi székébe beülni nem akart. Emlékeznek ugy-e az akkori szónoklatára is. Nem? Kérjük vegyék elő a »Selmecbányai Hiradó« vonatkozó számait. Abban minden meg van írva részletesen. Ez a lap az önök lapja, az nem hazudik soha. Ugy-e kérjük, most már kezdenek egy kicsit emlékezni?

Ugy-e? méltóztatnak arra is emlékezni, hogy a bizottsági gyűléseken jogainak gyakorlása alkalmával, melyik pártnak tagjait tüntette ki kétes értékű kegyeivel. Önök mindezeket az ellentétes dolgokat természetesnek találták s nem ütköztek meg azokon, mert minálunk is ilyenek voltak az erkölcsök eddig.

Uraim! ez annak az embernek hü arc képe, aki előtt nem győztek eleget hajlongani, akinek olyan undorító módon udvaroltak akkor is, amikor hiába biztatta a »Magyarország« ismételtlen a lemondásra, akkor is amikor Karlsbadba ment, akkor is amikor a függetlenségi párt zászlaja alatt akart Önökkel találkozni, akkor is amikor Pallavicini György ögróf érdekében Kossuth, Wekerle és Apponyi rendeleteivel lletétbe helyezkedve a törvények által egyenesen tilalmazott korteskedést csinált, akkor is, amikor az önök körében a régi rendszer embeireivel kacérkodott. Mindig.

Most azonban megfogják mutatni, hogy az ellenállás az önök részéről nem volt színjáték, hanem szívből eredő, tiszta hazafiasság. Ha eltalál jönni az az ur ide, hátat fordítanak neki, mint Szabó Misinek, nem adnak neki kosztot és hajlékot. Ha pedig ez az ur nem találja észére térni, felmennek Andrásyhoz, Kossuthoz és Wekerléhez, megmutatják nekik a »Budapesti Napló« június 29-iki számát s elmondják, hogy Lits Ur nagyon erősen hallgat s hogy önök a város közönsége előtt nem blamirozhatják magukat s kérnek — egy másik főispánt.

Ugy-e kérjük, így fognak tenni, mert ha Szabó Misinek ellentálltak, akkor ellen kell állaniok Lits Gyulának is, aki a fentiek szerint annál is rosszabb.

Mi Szabó Misit semmire sem becsültük, Lits Gyulát pedig kevesebbre becsüljük.

Nincs cáfolat.

A »Budapesti Napló«-nak Lits Gyulára vonatkozó közleményét vezércikkünkben közöltük. Ez ügyben a nevezett napilaphoz 1907. július 9-én a következő távirati kérést intéztük:

Budapesti Napló

Budapest.

Június huszonkilencedikén »Hontmegye szégyene« cím alatt megjelent közleményre adatott-e valahol cáfolat?

Selmeci Ujság.

Ugyanaznap 5 óra 25 perckor a következő választ kaptuk:

Selmeci Ujság

Selmecbánya.

Nem jelent meg sehol.

Budapesti Napló.

Lits Gyula főispán és felettes hatósága a közölt tényállásnak cáfolását meg sem kísérelték. A mi a vádak felétlenül meg erősíti.

Főiskolánk.

(Folytatás.)

Ott, hol úgy a bányászat, mint a tüzelés-tan keretében a kőszénnek legkülönbözőbb sajátságait, különböző fajainak különféle tulajdonságát a legnagyobb részletességgel tanítják, a hol a vegyészet mint külön fakultás van felállítva, a hol a vaskohászat a legfőbb szak, ott kell tanszéket berendezni a világítógáz gyártására is. Hazánk gázgyárjai még ma is majdnem kizárólag idegenek, vagy szakképzettség nélküli egyének vezetése alatt állanak. Ilyen körülmény mellett nem esoda, ha a magyar szén, dacára teljesen aravalóságának, a gázgyártás terén nem tud tért hódítani. Ha semmi más haszon nem háramlanék az országra egy ilyen tanszék felállításával, csak az, hogy a gázgyártásra használt külföldi szén behozatalát megakadályozza, máris igen kifizette az magát.

Oly technikai fakultásokat, melyek általános jellegűek és melyeknek Selmecbányán való meghonosítása a tudományra vagy a közérdekre semmiféle előnnyel nem járna, Selmecbányára telepíteni nem kívánok. Építészeket, gépészmérnököket, elektrotechnikusokat hiba lenne Selmecbányán nevelni akarni, míg földmérőket, ut-, vasut-, hid- és vízépítő mérnökököt innen is kerülhetnének ki, a mennyiben e főiskola ezen műszaki ágakra eddig is minősített s ezeknek nagyobb számban Selmecbányára való terelése a budapesti műegyetem túlszűfolttsága ellen is ellenszere lenne.

A vidéki osztályok az erdészetet külön kívánják választani a bányászattól. Hogy a különválás tanrend tekintetében megtörténjen, azt magam is kívánatosnak tartom, a mi mellett egyik-másik tantárgy mégis hallgatható lenne közösen; — az erdészetnek teljes elkülönítését és Selmecbányáról való eltételét azonban szükségese nem tartom — adminisztratív tekintetben a közösség megmaradhat, egy nagyobb egyetem mindig jobb, mint egy kisebb. Ha a tudomány-egyetemen egymástól annyira elütő fakultások, mint a geológiai és a hittani, egymás mellett mégis barátságosan meg tudnak férni, nem látom az okot, a mi miatt a bányászat és erdészet meg ne férhetnének egymással.

*

Hogy most nagy az antagonizmus, annak okára igen jól mutatott rá a selmecbányai osztály. És itt elértünk a fenhatóság kérdéséhez. Hogy egy iskolának két minisztérium legyen a fenhatósága, az jóra nem vezethet. És ha már arról kell a szónak esni, hogy a kettő közül melyik maradjon, úgy önkéntelenül arra a válaszra kell gondolnunk, hogy egy harmadik, a vallás- és közoktatásügyi minisztérium volna a legalkalmasabb.

Látjuk, hogy a műegyetem virágozik fejlődik, dacára, hogy nem a kereskedelem-ügyi minisztérium fenhatósága alatt van, nincs tehát okunk félni attól, hogy a selmecbányai egyetem hasonló fenhatóság alatt szenvedhetne. Készséggel ösmerjük el, hogy úgy a pénzügyminisztérium, mint a földmívelésügyi minisztérium szívesen, kedvvel áldoztak a selmecbányai főiskola szükségleteire, de e szakminisztériumok mégsem bírálhatják el oly alaposággal egy elsőrendű fontosságú főiskola ügyeit, mint az, melynek az oktatásügy a fő resortja.

Egyik-másik vidéki osztályunk érezte azt a laza viszonyt, mely a selmeci főiskola és ennek tanárai között fennáll s ha nem is állapította meg a helyes diagnózist, mégis eltalálta az orvosságot, midőn a szakminisztériumok fenhatósága alól kívánta a főiskolát kivenni.

Nézetem szerint a baj abban rejlik, hogy a főiskola tanárai és pedig úgy az erdésztiek, mint a bányászatiak, az előbbie-

talán még nagyobb mértékben, — nem mások, mint tanításra kivezényelt állami tisztviselők. Az az intézet, a melynek tanárai ma Selmecbányán tanítanak, holnap pedig az állami üzemekhez kerülhetnek, — nem állhat azon a magas színvonalon, a melyet csak egy teljesen független tanári kar kezébe helyezett széleskörű autonomia adhat meg egy egyetemnek.

Akkor, mikor még hazánkban a bányászat, a kohászat azt lehet mondani, kizárólag a kincstár kezében volt, még lehetett okát adni a mai rendszernek, de mióta a sulypont ez üzemeknél teljesen a magánvállalkozó területére esik, a szakminisztériumok fenhatósága egyenesen káros a tanintézet által célzott feladatokra.

Mert bármennyire is igyekezzék e szakminisztérium, mint iskolafentartó az általános tanítási elveknek megfelelni, mégis a dolog természetéből folyik, hogy a tanítást, habár esetleg önkéntelenül is a kincstári érdekek irányában tereli, a mint ezt például mutatja az a tény, hogy a hazánk bányászatának tulnyomó részét kitevő szénbányászatnak tanszéke még mai napig sincsen. Ez az egyik baj.

A szakminisztériumok fenhatóságának következménye az, hogy a tanárok, azt lehet mondani, kizárólag a kincstári tisztviselők sorából neveztetnek ki, ami ismét baj. Először azért, mert a kincstár szolgálatában gyakorlatot szerzett tanárok természetesen csak a szerzett gyakorlatukat érvényesíthetik, így a szakminisztérium által máris egy irányba terelt tananyag ugyanilyen irányu és gyakorlatu tanár interpretációja mellett még inkább ferde irányban halad s a magánvállalatok igényei hovatovább kisebb mértékben lesznek kielégíthetők; de baj ez azért is, mert ez által a nem kincstári tisztviselők el vannak attól a lehetőségtől is zárva, hogy tanári állásokat elnyerjenek, ez által friss szellem nem kerülhet az iskolába és a mi a fő, sok talán arra igenis hivatott egyén vész el a felsőbb oktatás részére.

Bármennyire részrehajlatlan legyen is a szakminisztérium, a tanári állás betöltésénél mégis előfordulhat, hogy a tanítás ügye az állami üzemek ügyével keveredik össze s esetleg nem lesz a legalkalmasabb pályázó kinevezve, azért, mert nem akarják az üzemtől elvenni. Ez lehet hasznára az üzemnek, de feltétlenül káros az iskolára.

Egy jó iskolánál fel kell tételeznünk, hogy annak tanárai a saját szakjukban a legkiválóbbak, tudásuk a legtöbb és legjobban tudják, hogy mit kell tanítaniok. E feltevés mellett kapják a főiskolák autonómiájukat, mely megvédi tanárjainak függetlenségét és teljes tanítási szabadságát. Az államtisztviselőből kinevezett, illetőleg csak delegált tanár a szakminisztérium rendelkező tisztviselőjének eddig a szakbeli dolgokban is, engedelmes alárendeltje volt és a viszony ezentul is körülbelül ugyanaz marad. A tanár nem tudja magát kellően függetleníteni új állásában s habár erre semmiféle utasítást sem kap is, feljebbvalójának régebről ösmert szakvéleményét tanári állásában is fogja bizonyos mértékig respektálni, a mi az anyagi függés mellé a szellemi függést is sorozza.

Mindezek a bajok elmaradnak, ha a széles autonómiájú egyetem fenhatósága nem szakminisztérium, de a közoktatásügyi minisztérium. Azt hiszem ezt még külön okadatolni az előzők után nem szükséges.

*

Arra felesleges bővebben kitérni, hogy a tanárokat nem szabad más tisztviselőkkel egy sorrendbe helyezni. A tanári függetlenség elve megköveteli az elmozdíthatatlanságot és a fizetésben való teljesen automatikus előmenetelt. Miután pedig a jó tanárt alig lehet megfizetni, de egy jó tanárért bármi nagy fizetés sem sok, ha azt akarjuk, hogy jó tanárjaink legyenek, az anyagiak kielégítésével is kell az állást

kívánatossá tennünk s így a tanárok fizetését úgy megállapítani, hogy az üzemeknél kiváló szakemberek is előmenetelt találjanak a tanári állásban. Én még azt a fizetést, a mit a budapesti műegyetemi tanárok kapnak, a selmecebányai tanárok részére kielégítőnek egyáltalán nem tartom, mert a budapesti tanárok szakértői vélemények, szaktanácsadások révén a fizetésüket többszörösen meghaladó jövedelemben részesülnek, ami Selmecebánya félreeső helyzeténél fogva az ottani tanárok jövedelmében alig szerepelhet. Selmecebánya sajátlagos viszonyai hozzá magukkal, hogy én is osztom az ottani osztály véleményébe és a tanároknak természetbeli lakást kérek.

A tanár nem csak tanít, de tanul és kísérletezik. De ezt csak akkor teheti meg, ha arra neki az iskola időt is ad, ezért teljesen jogosult az osztályok azon kívánsága is, hogy egy-egy tanárra kevesebb előadási óra jusson a jövőben, mint most.

A kísérletekhez laboratóriumok, kísérleti telepek, műszerek és berendezések kellene, az az összeg, a mely eddig e célokra fordított, tulontul kevés.

(Folytatása következik.)

Városi közgyűlés.

A törvényhatósági bizottság július havi közgyűlését 9-én tartotta meg a városház nagy tanács termében óriási részvétlenség mellett. A tisztviselő tagokon kívül alig 15 bizottsági tag volt jelen, ami azért volt feltűnő, mert a közgyűléseu Lits Gyula főispán elnökölt s ilyenkor máskor nagy a buzgóság a bizottsági tagok körében, ha unalmas is a tárgysorozat. Az uraknak kitűnő szimatjuk van. Litsnek haldoklására kíváncsiak nem voltak, bizalmat szavazni pedig már nem mertek, — inkább otthon maradtak. Lits a közgyűlési teremben csöndes hallgató volt, csak a polgármesteri szobában tartotta szükségesnek kifejteti, nagy hangos szóval állásában Ófelsége által történt újbóli megerősítésének történetét. Az ajtó előtt egy bizottsági tag *kénytelen* volt meghallani a mesét. A kezével legyintett egyet s morgott is hozzá: beszélhetsz már.

A polgármester havi jelentését tudomásul vették A tényleges szolgálatból elbocsátott vagyontalan és kereset nélkül levő katonáknak állami segélyben való részesítése ügyét a tanácshoz utasították. Nagyvárad város törvényhatóságának a házadó törvény módosítására vonatkozó, a képviselőházhoz intézett feliratához, Arad város törvényhatóságának a magyar ipar áruk törvényileg megállapított védőjegye és ennek törvénybeiktatására vonatkozó felirathoz, Trecsén vármegye törvényhatóságának az egyes erdőbirtokokon alkalmazottak tisztékké való felesketésének magasabb képzettségtől való függővé tételére vonatkozó felirathoz pártolólá járultak hozzá. Az Erzsébet kápolna terének kikerekítéséhez szükséges 12 öl csere utján való megszerzését kimondták. A helypénzszedéstről alkotott szabályrendelet módosítását elfogadták.

Nevezetesebb munkát végzett a közgyűlés a fegyvertartás korlátozása végett szükséges szabályrendelet alkotására vonatkozó határozatával. Ez határozottan szükséges és üdvös.

A vendéglő-, kávéház- és kávémérési iparról és a pálinkamérésekről szóló szabályrendelet oly értelmű módosítása is ki lett mondva, hogy a pálinkamérések ünnepe és vasárnap zárva tartandók.

E tárgynál kisebb szabású vita indult meg, melyet az ellenzők részéről a magánérdek mozgatott. Az intézkedést nagyon üdvösnek tartjuk és az eszme felvetőjének Tóth Imre dr.-nak köszönetet mondunk.

A számvevőség javaslata folytán a zsin-dely egységárának és a tűzifa termelési díjainak fölemelése lesz elhatározva. A fa tehát drágább lesz.

A közgyűlés alig egy óra alatt véget ért.

H I R E K.

Felkérjük lapunk azon előfizetőit, kik a nyári idényt máshol töltik, hogy az ideiglenes lakhelyváltozást a lap akadálytalan kézbesítése végett levelező-lapon a kiadói hivattal közölni sziveskedjenek.

— **Személyi hir.** Helmbacher Nándor ipolysági kir. törvényszéki elnök e hó 1-én kezdte meg 6 heti szabadságidejét, melyet vihnye nyaralójában tölt.

— **A főgyházmegye köréből.** Az érseki főgyházmegyei hatóság Plechó Jenő dr. ipolysági ügyvédet Hontmegye területére főgyházmegyei ügyésszé nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Baka Endre dr. eljegyezte Mály Adélt, Mály Sándor miniszteri tanácsos és neje szül. Lukács Sarolta leányát.

— **Indítvány.** A rendőrkapitányi állás fölöslegesnek bizonyulván, városunk egyik polgára indítványt adott be a közgyűléshez, ennek az állásnak beszüntetése végett. Érdekes lesz figyelemmel kísérni ennek az indítványnak szomorú sorsát és a hozandó határozat megokolását.

— **Megint temetkezési egylet.** A római temetkezési egylet annak idején életrevalóságát a hegybányai temetkezési egylettel kívánta igazolni, mely tőle vette át az alapszabályokat s az ő nyomán haladt. Ennek az érvnek gyöngesége most kezd bizonyulni, mert a hegybányai egylet is a bukás szélére került. Egyben előnyben vannak a hegybányaiak s ez az, hogy ők már a minisztériumhoz fordultak, a római pedig csak a bizottsági tárgyalásoknál tart.

— **A csetneki csipke.** Vörös Ferenc, aki a hodrusbányai csipke ipart fejlesztte a csetneki csipkén egy kicsit összetűzött Cziczka Sándornéval a »Selmecei Híradó«-ban. Cziczka Sándornét merénylettel vádolja egyetlen házi iparunk ellen, viszont Cziczka Sándorné amannak kifejezéseit qualifikálhatatlannak mondja és a paten-tet kéri tőle számon. Csinos kis háboru, amely igen nevezetes események előjele. Határozottan jobb lenne, ha nem egymást, hanem közösen a csipkét vernék.

— **Uj ügyvéd.** Igolyságon az ügyvédek száma eggyel megint szaporodott. Legujabban Holló József dr. nyitott irodát ott a főtéren álló Glück-féle házban.

— **A csehek.** Az egyházi szenészek és tűzoltó örökre rossz idők kezdenek járni. 65 önkéntes tűzoltó rendkívüli közgyűlést hivatott össze. Ezen a közgyűlésen kisült, hogy nemcsak a vezetők, hanem a csehek és a többiek között is elvi ellentétek vannak. Az események igazolják, hogy igazunk volt, amikor a multban hiányosnak találtuk a tűzoltói működést. Meg lett állapítva, hogy a csehek kötelességüket nem teljesítik, nem engedelmesskednek és a parancsnokokkal szemben tiszteletlenül viselkednek s az egyesület kebelében fennálló gyűlölködésnek ők az okai. Valószínű, hogy a legutóbbi lengei tüzet se jelezték a csehek s azért hiányoztak hir szerint ott a mi tűzoltóink. A közgyűlésen kiderült az is, hogy a főparancsnok, Csányi Ottó a városi szokást, mely szerint határozatokat csak hoznak, de végre nem hajtják, az egylet kebelében is meghonosította s hogy a köz-akarattal szembehelyezkedik és le is szavazzák, amivel azonban nem törődik. Érdekes, hogy nem neki, hanem Visnyovszki Dánielnek szavaztak bizalmat. A csehek

esehül állnak, mert a polgármester utilaput akar a talpukra kötni. No ennek mi rendkívüli módon fogunk örülni, mert azok az urak igazán nem ebbe a városba valók. Örvendünk annak is, hogy tűzoltóink annyira erélyesek és önállók. Ez ritka jelenség, a melyet eléggé dicsérni nem lehet.

— **Értekezés.** Kövessy Antal dr. főiskolai rendes tanár »az erdészeti géptan elemei« címen az »Erdészeti Lapok« júliusi számában értekezést közöl.

— **Kéményseprő mint jogtudor.** Ruttkáról írják: Zányi Kálmán turócszentmártoni kéményseprő mester a napokban tette le a jogtudori vizsgát jeles eredménnyel. Zányi Kálmán a polgári iskola elvégzése után mint rendkívüli hallgató a selmecebányai akadémiát végezte el, mérnök lett s anyja halála után átvette a turócsmegyei kéményseprőség vezetését, melyet apja is folytatott. Zányi, ki kissé befejeskedő és gyenge szemű ember, kedvtelésből fogott neki tanulmányai folytatásához; letette a besztercebányai főgimnáziumban az érettségit, majd pedig az egyetem jogtudományi karára iratkozott s most megszerezte a doktorátust is. Zányi a zenéhez is kitűnően ért.

— **Érettségi vizsgálatok a liceumban.** Az ez évi érettségi vizsgálatok a liceumban Händel Béla főesperes elnöklete alatt június 24—30 között folytak le. A kormányt dr. Mikler Károly eperjesi ág. hitv. ev. jogakadémiai dekan, a liceum egykori tanulója képviselte. Összesen 61 tanuló jelentkezett; 50 rendes, 2 leány magántanuló, 1 javító érettségi vizsgálatot tevő és 8 reáliskolai tanuló a latin nyelvből akart kiegészítő érettségi bizonyítványt szerezni. A teljes szóbeli vizsgálatot tevő 52 tanuló közül a követelményeknek jelesen megfelelt. 4: Hoznek Gyula, Palovics Gyula, Svehla Gyula, és Uhliar Samu; jól 7: Fábry Lajos, Ferjencsik Pál, Gólián Pál, Szopkó István, Till Dénes, Tóth József, és Koehler Hilda; egyszerűen érettt 28; egy tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet 10-en, akik szeptember havában a pozsonyi ág. hitv. ev. liceumban javíthatnak; a teljes érettségi vizsgálatnak egy év múlva való ismétlésére utasítottak 2, s érettségi vizsgálatot többé nem tehet 1. A javító érettségi vizsgálatra jelentkezett tanuló az érettségi bizonyítványt megszerezte. A kiegészítő vizsgálatot tevő 8 tanuló közül 4 sikerrel állotta meg a vizsgálatot a latin nyelvből, 4 pedig két hónap múlva tartandó javító vizsgálatra utasítottak.

— **Haladás.** Nem valami nagy örömmel adjuk hírül, hogy városunkban uj iparág kezd fejlődni. A vasárnapi népmulatság alkalmával egy 16-17 évesnek látszó suhanc bizva a közönség gyermekbaráti hajlandóságában, szerencsét próbált a zsebtolvajlás terén. A nagyreményű ifju egyik külső munkatársunk zsebeiben kotorázott. Kevés eredménnyel és még kevesebb szerencsével, mert a zsebben csak értéktelen holmik voltak s ezenkívül a zseb tulajdonosa rajta kapta s a rendőrségnek átadta. A rendőrség azonban méltányolva a nap jelentőségét, az ifjut szabadlábra helyezte. A pénztár körül pedig egy 6-7 éves leánya próbált szerencsét ez irányban. A gyermekek valószínűleg iparendélyt fognak kérni.

— **Drágább az ut Amerikába.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter a Cunard Steam Ship Company Ltd. díjszabályzatának változása tárgyában a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatóságához: »Hivatkozással az 1904. évi 40.000 sz. rendeletre értesitem, hogy a magyar-amerikai vonalon a III. o. menetáraknak a fieme-newyorki viszonylatban tíz-tíz koronával történt felemelését s ennek alapján a felnőtt III. o. utas menetdíjának 190 kor.-ban, az 1—12 éves III. o. gyermekutas menetdíjának 100 koronában történt megállapítását jóváhagy-

tam. Az 1 éven aluli gyermekek ha felnőttek kíséretében utaznak, ezuttal is díjmentesen szállíttatnak. A Cunard Steam Ship Company Limited azonban az észak-amerikai Egyesült Államokban fizetendő 20 korona fejadót ezek után is beszédheti. Az új díjszabályzat a f. évi június hó 22-én Fiuméből induló »Slavonia« gőzös-nél lép életbe.

— **Teljes a katonatisztek létszáma.** A hadsereg rendeleti közlönye közli, hogy a katonatisztek létszáma, a lovasságot kivéve, minden fegyvernemnél betelt. Tartalékos tisztet és hadapródot ezentul csak kivételes esetben aktiválnak. A csapatnál eltöltendő másfélévi próbaszolgálatot az illető saját költségén végzi. Az önkéntesi év végeztével továbbszolgálatra jelentkező önkéntes csak a hadügyminiszter engedélye folytán maradhat a csapatnál. A darabonttestőrségnél és a gárdagyalogszázadnál viszont meg nagyon kevés az előjegyzett altiszt, az előjegyzeteket rövid idő múlva behívják. A hadügyminiszter most felszólítja a magyarnyelvű altiszteket, hogy minél többen jelentkezzenek testőrségi szolgálatra.

— **Zivatar.** Kedden az egész környéken óriási zivatar és égiháború volt. — Hegybányán a villám a zivatar elől fenyőfák alá menekülő két magaslaki kaszás közül egyet megölt, egyet megsebesített ugyanazon a helyen, ahol tavaly nyáron ugyancsak hasonló eset történt egy hegybányai emberrel.

— **Olcso lakás.** A város tulajdonát képező Probiertgaden nevű telket a július 5-én megtartott árverésen Murányi Károly vette hasznosbírába 700 koronáért, de Illés Vilmos főiskolai adjunktus 1000 koronás utóajánlatot tett.

— **Marhabetegség.** Az utóbbi időben környékünkön mintegy 15-20 drb szarvasmarha hullott el valamelyes járványszerű betegségben. A betegség tünetei, hogy a marha rövid idő alatt nagyon lehangoltá lesz, (valószínűleg kedélybetegség) egyes testrészei dagadni kezdenek s ez sokszor az egész testre átterjed. Óvintézkedésül az azonnali lebunkozást és a dög elásátását rendelik el. (Ez egy kissé drasztikus gyógymód, és drága is. Egy helyen a nép elásatás előtt a húst ellopokodta és megette, a tettesek a hus megevése után fel-tűnő módon dagadni — nem kezdtek.

— **Franciák Budapesten.** A francia és magyar ipar és kereskedelem közeledését mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Páthé Fréres, a világhírű kinematográf és filmgyárosok Budapesten fióközletet nyitottak és így alkalmuk nyílik a magyarországi nagyszámu kinematográf-színházaknak és magánosoknak is arra, hogy készülékeiket és filmszükségleteiket Budapesten szerezzék be. A Pathé Fréres üzlete Budapesten a Ferenciektere 4. sz. alatt van.

MULATSÁGOK.

Jogász multság.

Az egyetemi ifjuság »Beszterce-Selmebányai Társasköre Budapesten« Vihnyén tartandó multságára, az Anna-bálla már nyomdába adta meghívóit. E meghívó szerint a bál 1907. évi július hó 28-án vasárnap lesz megtartva, védnöke Horváth Kálmán Selme- és Belsőbánya szab. kir. város polgármestere lesz. A tánc este félkilenkor veszi kezdetét. Belépő díj: személyjegy 2 K, családjegy 3 személyre 5 K. A tiszta jövedelem jótékony célra lesz fordítva s erre való tekintettel felülfizetések is el lesznek fogadva és hirlapilag nyugtáztatnak. A rendezőség ez uton is felkéri azokat, akik tévedésből meghívót nem

kapnak és arra igényt tartanak, hogy ezt közölni sziveskedjenek. Jegyek Joerges Ágost özv. és fia könyvkereskedésében Selmebányán és Vihnyén előre válthatók.

Népünnepély.

A selmebányai gyermekeket segélyző Gyermekbarát egyesület kerti ünnepélyének vasárnap 7-én az idő, amely reggel a rendezőkre egy kissé rájlesztett, nagyon kedvezett. A vígadó terjedelmes kertjében megtartott multság általában sikerültnek mondható. A rendezőség élén Stuller Gyula dr. bányaróssal és a nőegyletekkel a rendelkezésükre álló rövid idő alatt bámulatos tevékenységgel varázsolták Selmebányára a budapesti népligetet a maga nagy tarkaságával, mozgalmas zsbongásával. Az ünnepélyen sokan nagyon sokan vettek részt, természetesen a társadalom minden osztályából, melynek minden rétege dicséretes módon kivenni óhajtott részét a jótékonyág gyakorlatából. E sorok írásakor még megbízható adatokkal nem rendelkezünk ugyan, de azt hisszük, nem csaladkozunk, ha 1500-ra tesszük a jelen-voltak számát. A kert zöld fái, gyönyörű asszonyaink és a kedves leánysereg, a nyüzsgő néptenger, a kolomp, lárma, muzsika szó, az elárusítók buzgoló hangos kináló szavai kedves disharmoniát adtak. Az egész multságának a kolomp adta meg hű jellegét. Rövid idő alatt nagy apparatussal és pénzzel minél nagyobb tömeget csődíteni egy helyre, olyat adni, ami itt még nem volt s a szegény gyermekek kedvéért az ámuló, bámuló világot szép szerével és gyöngédséggel megadóztatni úgy, amint éppen lehet. Városunk közönsége e tekintetben páratlanul nagylelkű. Ha jótékonyágról van szó, minden ellenállás nélkül áldozza fel filléreit. Az hisszük, hogy az anyagi siker is kielégítő, habár jobb szerettük volna, ha az eléggé nagy kiadásokból még több jutott volna a célra, de hát a kevesebb is meg kell elégednünk.

A tény az, hogy ilyen multság még nem volt a közelmúlt évtizedben Selmebányán s akiket a kíváncsiság s nem az adakozási hajlandóság vezérelt, kielégítést találhattak bőven.

A sátrakban a szép nők és leányok egész serege szolgálta ki a vevőket és fogyasztókat a legnagyobb odadással és önfeláldozással. A pezsgős sátorban Sztancsai Miklósné, Wankovics Klára, Balás Ilonka és Surjanszky Sárka szolgálták ki az előkelő körhelynépet, a borsarnokban Schelle Róbertné, Schelle Ilonka, Schwartz Truzsi, Joerges Ágostné, Schultz Ida, Mesko Ella, a söresarnokban Nikl Jánosné, Tuka Ella, Kellner Aranka, Szenes Frida, Lugosi Ida kínálták a szomjazókat hűsítő itallal, most az egyszer megbocsátottak azoknak is, akik a jótékonyág kedvéért a böles mérseklettről megfélekedtek és nagyon hangulatosak voltak. A hideg büffében mintha Bárdossy Antalné, Platzer Sándorné, Holczér Annát, Schmidt Etát, Onczai Alizt, Dérer Violát, Kupecz Gyulánét, Neuhauser Erzsit, Platzer Gizit, Vojtás Bözsikét, a cukrázdában Suhajda Lajosné, Fidler Alexát, Schwartz Renét, Fizéli Ilkát, Tóth Imrénét, Hoznek Erzsit, Veres Gizit, Tóth Arankát és Rózsikát láttuk volna. A játék és különféle sátorban Zsámbor Pálné, Baán Iza, Bazes Mariska, Fizéli Márta, Baris Mariska, Bánik Eta voltak. A posta szolgálatot sátorban Tuka Antal postamesterkedése alatt Zólyomi Imréné, Lindmayer Margit és Cicka Angela látták el. A járókelő kereskedőségek voltak: Ágfalvi Ilona, Baross Mici, Bánik Katica, Böttger Lizbet, Clement Erna és Elza, Dobó Margit és Vali, Fischer Irma, Grohmann Ilonka, Groszmann Jolán, Gulrich Ilona, Hurtay Erzsike, Hercog Irén, Horváth Mici, Kollár Vilma, Kubacska Aranka, Nittmann Blanka, Madika,

Etelka és Annus, Schlesinger Rezső, Singer Gizella, Ticeza Leona, Ugár Emmi, Unger Aranka és Ilonka, Urbán Margit és Jolán, Vörös Eta, Weszten Frida, Weisz Jolán, Weisz Zseni és Vikiszáli Juliska. Kubacska Arankát, úgy emlékszünk, a különféle sátorában láttuk.

Rettenetesen aggódunk azon, hogy a névsor nem teljes és a nevek hibásan kerülnek majd napvilágra. De hát mi mossuk kezünket és a felelősséget ráhárítjuk a két szép Clement leányra, akik a riporterségre is vállalkoztak a Selmecei Ujságnál csak azért, hogy vegyünk tőlük valamit s anynyira kegyesek voltak, hogy még akkor sem jöttek ki türelmükből, amikor ennek a rémesen nehéz szolgálatnak ellenértékeül csak egy kis egérkét vettünk. Ráhárítjuk a felelősséget a zólyomi nyomdára és korrektorra, aki megint a mi rossz írásunkat fogja okolni. Tisztelt Hölgyek! összetett kezekkel irgalomért esedezünk a hibákért és baklövéséért.

A kiszolgálás és árusítás a sátrakban és azokon kívül remek, isteni volt. A jövedelem mindenütt óriási, az ételek és italok kitűnőek és olcsók. A babér kétségtelenül a hölgyeket illeti azért, hogy ebből a kolomp multságából olyan szép képet csináltak a nagyérdemű közönségnek.

A konfetti és serpentin korzó mérsékelten sikerült, a kerékpár környezetben két kerékpáros vett részt, kiknek gépei nagyon szépen voltak virágokkal díszítve. A világposta remek volt. A kis postakézbesítők hangyaszorgalommal teljesítették kötelességeiket, legkedvesebb volt azonban, mikor a küldemények kézbesíthetlenségén kétségbeesve felemeltették magukat s kiáltva hívták a tömegben a címzettet.

A léggömbök valószínűleg a kolompolástól megbokrosodtak és csak lefelé akartak repülni egynek kivételével, amely Szt. Antal felé repült madarakat ijeszteni.

A szabad színpad meglepetéssel kezdődött. A közönség abban a hiszemben, hogy minden jogot megváltottak a belépti díjjal a padokra kényelmesen letelepedett és várt, addig, amíg a kellemetlen jegyváltásra nem utasították, szerencsére a dalárdisták ott-hon felejtették hangjegyeiket s amíg azok előkerültek, a zavar le lett bonyolítva, nekünk úgy rémlik a szegény gyerekek kárával. A színpad műsora hosszú és ügyes volt. A dalárda énekszámával igen kellemesen hatott. Ez az intézmény igazán nagyobb támogatást érdemelne. Bachrati karnagyon meglátszott, hogy nagy kedvvel és gondossággal vezeti a hangokat. Tuka Ella monológja ügyesen volt kiválogatva és nagyon gondosan előadva. Nagyon nagyon kedves volt. Egész bizonyos, hogy jó férjre tesz szert, habár nem óhajta nagyon. Pók János szószólója, a vonós quartett, Pók és Bergfest urak duettje nagyon jók voltak. A fekete trubatur sikamlós énekszámái és a zsidó erőmutatványai jól illeszkedtek bele a népmultság keretébe. A szabad színpadot tartjuk az ünnepély legsikerültebb részének. A csárda jelenet, amely Petőfi egyik legszebb versét elevevitette meg, a közönségnek nagyon tetszett.

Kár volt, hogy a színpadi előadások alatt sikerült árverést is tartottak egyes tárgyakra, mert a zaj a kellemes hatást némileg rontotta.

A változatos képek a közönség igen nagy részét erősen kifárasztották s a színpadi előadás után sokan mentek haza, nem várva be a tűzijátékot. A tűzijátékról azt mondják, hogy drága és aránylag nem valami híres volt, de lehet, hogy ez — rágalom. Mi akik ezt már nem láttuk állítjuk, hogy ez is remek volt, azok, akik kívülről nezték ingyen, szintén nem voltak valami nagyon elragadtatva. De hát ezek aligha értenek hozzá. Ugy-e?

Aztán következett a tánc és evés, ivás. Erről azok, akik hajnalig ott voltak azt

mondják, hogy nagyon kedélyes és jó mulatság volt. Megfogjuk kérdezni a lányokat.

Hopp! A levelezőlap versenyről majd elfeledkeztünk. Ez a mulatság kiemelkedő pontja volt és a tánemulatság alatt folyt le. Az első díjat Baán Izi nyerte 336, a másodikat Laciák Angela 126, a harmadikat Schwartz René 124 levelezőlappal.

APRÓSÁGOK

Ujabb veszedelem.

A tavasszal határozatot hozott a közgyűlés, hogy Vihnye fürdőt el- vagy bérbe kell adni. Most városi részről megint más hurokat kezdenek pengetni. Azt mondják: »bizzunk abban, hogy ez év tapasztalatai után szebb jövő fog virradni a fürdőre, ha a fürdő eladása vagy bérbeadása nem sikerülne, mert be kell látniok az intéző főknak, hogy a megállás egyenes, határozott kár s a rossz időben és rossz helyen követelt takarékoskodás megbosszulja magát s az egész fürdő elértéktelenedését vonja maga után. Polgáraink józan mérlegeléssel be kell hogy lássák, hogy a jó tőke elhelyezés nem pénzkidobás és nem áldozat, de ugyszólván kockázat nélküli vagyon s jövedelem gyűjtés. Bár több millió oly tartozása lehetne városunknak, mely az évi törlesztésen felül, hacsak egy-két százalék tisztá nyereséget hoz, mert minden fejlődő városonál így van ez, ahol a polgárság támogatja mesterét.«

Kutya van a kertben megint. Házi kezelést akarnak állandósítani újból kölcsönvett tőkéknek nagyobb szabású befektetésével. Az ötletesség kiváló sajátsága a városi háziaknak, csak arról feledkeznek meg mindig, hogy pénzünk nincsen. A kölcsönvett pénzeknek ilyen vállalatokba való befektetése házi kezeléssel súlyosbítva a legnagyobb veszedelem. Tessék számadatakkal igazolni, hogy mennyi pénzt vert már a város ebbe a szerencsétlen vállalatba és mennyivel szaporodott ez által az érték. Tessék kimutatni a befektetett pénznek hasznait.

Felfedezés.

Nemcsak a polgármester van városi költségen csizmásítva, de a főispáni huszár is. Ez az ismeretlen notabilitás ruha és csizma átalányra évenként 67 korona 26 fillért kap a pótdoból.

Ez is segély, melyet mi adunk az államnak, amely főispánjait huszárrostul tartozik ellátni. Az lenne a legcsinosabb, ha ezt a csizmát Ipolyságon koptatnák.

Szerkesztői üzenetek.

C. E. és E. Bocsánatot kérünk azért, hogy a táncra vonatkozó szigorú meghagyásnak nem tettünk eleget. Nem győztük bevárni a kezdetét. A legközelebbi alkalommal a hibát feltétlenül helyrehozzuk.

Ó. A tárcára ha csak lehet a jövő hóban kerítünk sort. Ha lehet rövidebbeket kérünk.

Jcz. Üdvözlét. Soraid vétele óta tenger sok anyagot irtunk össze lapunkba. Feltétlenül találsz anyagot a humorra. A vakációban támogass, mert a fiuk hol pihennek hol nem dolgoznak.

Minden okos és takarékos háziasszony az ártalmatlan

Stella sütőporral

süti tésztáját. Különösen bevált cikk, minden elképzelhető tésztához alkalmas. Ára 10 és 20 fillér. Kapható fűszerkereskedésekben és drogériákban. Gyárosa »STELLA« vegyészeti gyár (Ledermann D.) Budapest VII., Ne-
* * felejt-s-utca 39. szám. * *

SZLIÁCS vasuti állomás.

Zólyomvármegye — Felsőmagyarország — legelőrendű női fürdője. A continens egyedüli természetes vasas hőforrása. Az idény május 15-től szeptember 30-ig tart. A saját kezelés alatt álló Radvánszky-féle épületek házcsoportjában 2 legmodernebbül berendezett 120 lakosztóból magában foglaló szálloda, melyek közül a „BRISTOL“ 1902-ben teljesen újonnan lett felépítve: (egy családi villa, egy étterem.) E házban lakik dr. Grünwald kir. tanácsos orvos is. Ugy az elő-, mint az utóidény alatt 40 000 árkedvezmény. Lakásmegrendeléseket és mindennemű tudakozódásokat azonnal elintéző a Radvánszky házak gondnoka.

BERNÁTH BÉLA
SZLIÁCS.

Igen tisztelt háziasszony!

— Tegyen kísérletet a —
MUNK-féle elsőrendű

szinszappannal.

Hatása páratlan!

VÉDJEGY: Orrszarvu és kaza.

MUNK SIMON

szappangyáros Saybusch 10. szám. Alapított 1846.

ÓVÁS

A rég óta kitűnően bevált
GREENSILL-féle
SZÁJVIZET

utánozzák! Amelyen e törv. védjegy nincsen, azt utasítsuk vissza.

Kapható minden gyógytárban, drogériában és jobb illatszerkereskedésben.

Aki Budapestre jön, ide megy!

ÁMOR NAGYKÁVÉHAZ

(ezelőtt Beliczay)

Budapest, Nagymező-utca 7. sz.
Tulajdonos: KANZLER GYULA
Naponta: Kis Parádi Náci hires szólista teljes zenekara hangversenyez.

Minden idegen nézze meg!

793.

!!!

Kiadó lakás.

A Felső Rózsa-u.-ban levő Pósféle házban egy 3 szobából, konyhából élés- és fakamrából álló lakás augusztus 1-re kiadó. Bővebbet ugyanott, vagy Barok Ferenc kereskedésében.

PATHÉ FRÉRES

:: BUDAPEST IV. FERENCIEK-TERE 4. SZ. ::

Filmkölcsonzó intézet

Legutolsó újdonságok színezésekben FÉLÁRAK nélkül

1000 méter hetenkint 140 korona 1500 méter hetenkint 182 korona.

!! Filmjeink mindenhol a legjobb hírnévnek örvendenek !!

Uj találmány! Tyukszemirtó.

Sztán János vasuti koesirendező tyukszemirtót talált

fel, mely őt magát sok évi szenvedéstől szabadította meg. Számosan tettek már próbát vele s nagyon sok barátja hálás neki, amiért e szerrel kigyógyította.

A zsiradékkal naponta 2-szer kell bekenni a tyukszemet, vagy megke-ményedett bőrt s azt **4 nap alatt gyökeresen** kiirtja.

Egy kis doboz ára 60 fillér

Megrendelhető, illetve kapható a fel-találónál:

Sztán Jánosnál Zólyom.

Ezen kívül kapható Selmecebányán: ifj. **Weisz Samu** üzletében (Kisvásártér.)

Női és férfi divatáru
üzletemben

egy izraelita tanuló

felvétetik

Weisz Simon

634.

Selmecebánya.

2 db Selmeczi, 2 db Bars-
szentkereszti és 1 db Zólyomi
takarékpénztári részvény

:: jutányos áron eladó. ::

Bővebbet a Selmeczi Népbankban.

A SELMECZI UJSÁG

egyes számai

Özv. Till Dénesné

Dohány és szivar tőzsdéjében kaphatók.

Nádosy Ferenc Zólyom.

Motorerőre berendezett könyvnyomda.

Könyvkötészet. Nyomtatvány-raktár. Ruggyanta-bélyegzők. Lapkiadóhivatal.

TELEFON 11.

MODERN GÉPEKSEL,

□ nagymennyiségü □

□ BETŰANYAGGAL □

□ felszerelt motorerőre berendezett □

KÖNYVNYOMDÁM

minden e szakmába vágó munkát

≡ gyorsan s pontosan szállit. ≡

▽△▽

Vállalatom a kor színvonalán áll s a felvidék egyik elsőrangú könyv és

□□ műnyomó intézete. □□

△▽△

Munkáim izléses, pedáns kivitelére

□□ nagy gondot fordítok □□

Önműködő tűzoltó.

„PLUVIUSZ“ a legjobb és a legolcsóbb kézi tűzoltó gép.

Mindenkor kész a használatához. Bárki, sőt gyermekek és beteg emberek által is igen könnyen kezelhető.

Tűzveszély esetén, a fogantyu alatt lévő gombra egy ütés elegendő s a gép kb. 14 méter távolságra viszi sugarát.

A 8 ltr. ürtartalmu „Pluviusz“ gép olt: petrolleumot, kátrányt, szeszt, benzint, fát zsindelet, szénát, szalmát és bármilyen anyagból keletkezett tüzet.

Használat után minden laikus egy pere alatt képes a gépet újra megtölteni Egy „PLUVIUSZ“ készülékkel alávetem magam bármilyen tűzpróbának.

Közelebbi adatokkal szivesen szolgálók.

Tisztelettel

BERGER EDE

a „PLUVIUSZ“ tűzoltó készülékek

építő társaság

Magyarországon egyedüli képviselője.
Zólyom.

715. 2—1.